

19

2020.42.hét

Hétfő 185 - 197

185 Aki azt mondja: "Hiszek", azt mondja:

"Ragaszkodom ahhoz, amit mi hiszünk". A hitbeli közösségnek szüksége van a hit közös nyelvére, mely mindenki számára szabály, és mindenkit összekapcsol a hit azonos megvallásában.

186 Az apostoli Egyház a hitét kezdettől fogva rövid és törvényerejű formulákban fejezte ki és adta át mindenkinek. [\[1\]](#) De már nagyon korán hitének lényeges tételeit szerves és tagolt összefoglalásokba akarta gyűjteni, elsősorban a keresztségre készülők számára:

"A hit összefoglalása nem úgy készült, ahogy embereknek tetszett; hanem az egész Szentírás legfontosabb tanításait állították benne össze egységes hittanná. Miként a mustármag apró magocskában rejtje a sok ágat, úgy tartalmazza a hit ezen összefoglalása néhány szóban az Ó- és az Újszövetség teljes vallási ismeretét." [\[2\]](#)

187 A hit e rövid összefoglalásait "hitvallásoknak" nevezzük, mivel röviden összefoglalják azt a hitet, melyet a keresztények vallanak. "Credo"-nak is nevezzük, mert latinul általában a Credo, 'Hiszek' szóval kezdődnek. A "hit szimbólumai"-nak is nevezik őket.

188 A görög szümbolon eredetileg egy kettétört tárgy (például egy pecsét) ismertetőjelül szolgáló egyik felét jelentette. A két felet összeillesztették, hogy felmutatójának kivoltát ellenőrizték. A "hit szimbóluma" a hívek számára ismertető és közösségi jel. Később a szümbolon gyűjteményt, összefoglalást, összegezést is jelentett. A "hit szimbóluma" a hit fő igazságainak összefoglalása. Ebből következik, hogy a katekézis számára elsődleges és alapvető anyag, melyre hivatkozni kell.

189 Az első "hitvallás" a keresztelekor történik. A "hit szimbóluma" elsősorban keresztségi szimbólum. Mivel a keresztséget "az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében" (Mt 28,19) szolgáltatják ki, a hit keresztségben elismert igazságai a Szentháromság három személyéhez való kapcsolatuk szerint tagolódnak.

190 A szimbólum tehát három részre oszlik, hogy "az elsőben leírják az első Isteni Személy természetét és a teremtés csodálatos művét; a másodikban a második Személyt és az emberi Megváltás misztériumát; a harmadikban a harmadik

Személyt, aki szentségünk feje és forrása". [3] Ez "a (keresztségi) pecsétünk három fejezete". [4]

191 "Az így három részre tagolt szimbólum különböző és nagyon megfelelő mondatokat foglal magába. A mondatokat pedig az egyházatyáink által gyakran használt hasonlattal artikulusoknak (tagoknak) nevezzük. Miként ugyanis a test egyes részei tagok szerint különböznek, úgy e hitvallásban is azt, amit pontosan és mástól elhatároltan kell hinnünk, helyesen és alkalmasan artikulusnak nevezzük." [5] Egy ősi hagyomány szerint, melyet már Szent Ambrus tanúsít, szokás a Credóban tizenkét artikulust számlálni, hogy az Apostolok számának megfelelően szimbolikusan az apostoli hit egészét jelezzék. [6] (Az artikulust a magyar hagyományban az élő fára utalva ágazatnak, a modern nyelvhasználatban a törvényhozásra utalva cikkelynek fordítják. Ford. megjegyzése.)

192 A századok folyamán, hogy a különböző korok szükségleteinek megfeleljenek, több Hitvallást, Szimbólumot készítettek: különböző apostoli és ősi egyházak szimbólumai, [7] a Szent Atanáz-féle szimbólumnak is mondott "Quicumque"; [8] egyes zsinatok hitvallásai (Toledói, [9] Lateráni, [10] Lyoni, [11] Trienti [12]), illetve egyes pápáké, mint a "Fides Damasi" [13] vagy a VI. Pál pápa által készített "Isten népének Credója" (1968). [14]

193 Az Egyház különböző korszakaiból származó hitvallásokat nem tekinthetjük túlhaladottnak vagy haszontalannak. Segítenek abban, hogy a mindig előadott hitet a róla készült különböző összefoglalások által ma elfogadjuk és elmélyedjünk benne.

A hit összes szimbóluma között kettő egészen különös helyet foglal el az Egyház életében:

194 Az Apostoli hitvallás, melyet azért nevezünk így, mert joggal tekintjük az apostolok hite hűséges összefoglalásának. Ez a római Egyház ősi keresztségi hitvallása. Ezért van nagy tekintélye: "Ez az a hitvallás, melyet a római Egyház őriz, ahol Péternek, az első apostolnak volt a széke, s ahova ő hozta el a közös hit tanítását". [15]

195 A Nicea--konstantinápolyi hitvallásnak nevezett szimbólum nagy tekintélye onnan van, hogy a két első egyetemes zsinattól (325 és 381) származik. Kelet és Nyugat nagy egyházainak mind a mai napig közös hitvallása.

196 Mi most a hitet az Apostoli hitvallást követve fogjuk bemutatni, mely bizonyos értelemben "a legrégebb római katekizmus". Folytonosan kiegészítjük azonban a Nicea--konstantinápolyi hitvallásra tett utalásokkal, mert az gyakran részletesebb és mélyrehatóbb.

197 Miként keresztségünk napján -- amikor egész életünk rábízott "erre a tanításra" (Róm 6,17) -- fogadjuk életet adó hitünk szimbólumát. A Credót hittel elmondani azt jelenti, hogy közösségre lépünk az Atya, a Fiú és a Szentlélek Istennel, de azt is jelenti, hogy kapcsolatba lépünk az egyetemes Egyházal, mely átadja nekünk a hitet, s melynek ölén hiszünk.

"A szimbólum lelki pecsét, (...) szívünk elmélkedése és szüntelen virrasztása, s kétségtelenül szívünk kincstára."